No. 10. ANNO 1850. **ARNHEMSCHE COURANT.** Dingsdag 15 Januari.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 9 *jan.* Als eene merkwaardige bijdrage van de groote diensten, welke de electro magnetische telegrafen, zelfs in haren tegenwoordigen nog onvolkomen staat bewijzen, moet aangestipt worden, dat wij gisteren avond ten 8½ uur, en wel over Brussel, Keulen en Berlijn, hier mededeeling hebben ontvangen van het besluit, eergisteren avond door de Fransche kamer, nopens de aangelegenheden van la Plata, genomen. Daarbij komt nog, dat de kosten voor derzelver aanlegging niet alleen weldra gedekt zijn, maar zelfs belangrijke winsten afwerpen, ten gevolge van het veelvuldige gebruik, dat het handelspubliek, ter mededeeling van allerlei berigten, van deze telegrafen maakt. Binnen weinige maanden hopen wij mede in het bezit te zijn van eene gelijksoortige verbinding over Munchen met Weenen. Langs dien weg zullen wij alsdan de noteringen der Weenerbeurs, in minder dan twee uren tijds ontvangen.

Frankfort, 10 *jan.* In de niet-Duitsche landen van Oostenrijk wint de afkeer tegen de legislatieve unie, welke het ministerie *Schwarzenberg* aan zijne politiek tot grondslag gelegd heeft, steeds meer terrein. Thans scharen zich rond om de vaan des bondgenootschappelijken beginsels, in Hongarije, de conservatieven en de adel, in Bohemen de leiders der Czechen, en in Galicië, Croatië, het Wojwoodschap Servië, de nationaalgezinde Slavoniers. De foederalistische partij verkondigt de volgende hoofdbeginselen: Centralisatie van het leger, van de buitenlandsche zaken, de finantiën, den handel van alle Oostenrijksche staten onder de dynastie van Habsburg; Weenen is de hoofdstad van het geheele rijk, maar gescheiden wetgeving en inwendig bestuur in de afzonderlijke staten van Oostenrijk. Tot verwezenlijking van dit plan wordt eene geheele, foederalistische beweging geboren. In goed onderrigte kringen acht men het niet onwaarschijnlijk, dat deze beweging eindelijk het ministerie tot eene verandering in zijne unie-politiek zal bewegen. Reeds nu hebben zich verschijnselen geopenbaard, die eene dusdanige verandering doen vermoeden. De landdagen van de afzonderlijke staten van Oostenrijk zouden; namelijk, niet vóór den aanstaanden herfst, de Oostenrijksche rijksdag niet vóór het midden van het jaar 1851 bijeengeroepen worden. Daardoor is het ministerie vrij, om naar de omstandigheden te kunnen handelen.

Weenen, 8 *jan.* De berigten uit Konstantinopel, zijn vrij belangrijk. De quaestie der vlugtelingen is op het punt van geschikt te worden. Rusland heeft van zijnen eisch, om de gezamenlijke vlugtelingen te verdrijven, afgezien en verlangt nog slechts de verwijdering van *Bem;* ook heeft het er in bewilligd, de vroeger afgewezene verklaring der Turksche regering aan te nemen en het diplomatiek verkeer met de Porte weder aan te knoopen, in dier voege echter, dat het betreffende protocol uitsluitend, door den groot-vizier en den Russischen gezant onderteekend wierd, zonder de medewerking der Fransche en Engelsche vertegenwoordigers in te roepen. De Porte, die deze voorstellen in beraad nam, heeft besloten, die slechts in zooverre in te willigen, dat zij *Bem* nog niet in actieve dienst neemt, maar hem noch uit het land verdrijft noch eene bepaalde woonplaats aanwijst. Men zal hem de vrije keus laten, maar hem verzoeken Aleppo of Koniah te kiezen. De uitsluiting der Engelsche en Fransche gezanten bij de onderhandelingen en het opstellen van het protocol, wordt door de Turksche regering bepaald geweigerd. De heer *v. Titoff* heeft thans zijnen wensch te kennen gegeven, omtrent de nog in geschil zijnde punten, mede toe te geven. De westelijke diplomatie vreest nogtans dat Rusland eerst de Engelsche vloot wil verwijderen, en dan welligt weder op een anderen toon spreken.

— Tusschen Sir *Stratford Canning* en generaal *Aupic* is weder een geschil ontstaan. Terwijl namelijk de Engelsche gezant verlangt, dat men omtrent de quaestie der Donau-Vorstendommen onderhandelt, zoo lang de Engelsche vloot zich nog in den Bosphorus ophoudt, wil de Fransche gezant eerst de Hongaarsche zaken volkomen vereffend hebben, alvorens nieuwe moeijelijkheden uit te lokken.

Berlijn, 11 *jan.* De commissie der Tweede Kamer heeft heden, in tegenwoordigheid van de gezamenlijke ministers, beraadslaagd over de door de regering in de constitutie voorgedragene wijzigingen. Het eerste voorstel, om art. 29 (betreffende de drukpers) te schrappen, werd met 11 tegen 9 stemmen aangenomen. Het tweede voorstel betrekkelijk den landstorm werd met algemeene stemmen goedgekeurd, als ook het derde voorstel op de burgerwacht. Met algemeene stemmen werd het vijfde voorstel, op de ministerieele verantwoordelijkheid, verworpen. Vervolgens werd het zesde voorstel, betreffende de verdaging der kamers, met 11 tegen 9 stemmen afgekeurd. Het volgende voorstel: op de kiesdistricten, werd verworpen. De beraadslaging over de overige voorstellen werd daarna verdaagd.

— Vele Oder-gemeenten zijn door een groot ongeluk getroffen. Door het plotselinge dooiweder voor eenige dagen ingevallen, geraakte het ijs in den Oder in beweging en stopte den stroom op onderscheidene plaatsen op. De dijken langs den regteroever werden doorgebroken en het water stortte, de ijsschotsen met zich medevoerende, over de ingedijkte landerijen. Binnen weinige uren stond een vierkante mijl onder water. Onderscheidene gedeelten van dorpen zijn grondeloos verdwenen. Eene aanzienlijke massa rundvee is verdronken; de aanstaande oogst geheel vernield. Nu nog staan vele dorpen onder water; de ellende is zeer groot, en dat te meer, daar de plotseling weder ingevallen vorst eene herhaling der overstrooming doet vreezen.

Keulen, 12 *jan.* In den nacht van 5 of 6 dezer is te Dortmund een ontzettende moord gepleegd. Een in onbekrompen omstandigheden levende koopman werd in zijn bed door verscheidene hamerslagen vermoord gevonden. De moordenaars moeten door een in den muur gemaakt gat in de slaapkamer van den vermoorde zijn doorgedrongen en aldus ongestoord hun gruwelijk feit volbragt hebben, zonder echter iets te stelen. Er loopt een gerucht dat dit een vadermoord is, welke gedachte in vele omstandigheden haren grond moet vinden. De zoon van den vermoorde is, met vier verdachte personen, gevangen genomen.

ENGELAND.

Londen, 11 *jan.* Een blad deelt het volgende mede over de expeditie tegen de zeeroovers in de Chinesche wateren:

Onlangs werden van alle zijden berigten ontvangen over de strooptogten, welke de Chinesche zeeschuimers in de laatste tijden gewaagd hebben, en over de pogingen die van verschillende zijden zijn in het werk gesteld, om daaraan een einde te maken.

Behalve de reeds vroeger vermelde nederlaag der zeeschuimers voor de haven van Tien Pack, is thans nog een veel belangrijker voorval te vermelden, namelijk de totale vernieling van onderscheidene groote oorlogsjonken, zijnde ongeveer een derde gedeelte van de vloot van den roover-aanvoerder *Chapountsaï*; omstreeks 1000 zijner onderhoorigen hebben er het leven bij verloren.

Ten gevolge van door schippers verschafte inlichtingen, kruisten de Engelsche brik *Columbine* en de stoomboot *Canton* ten oosten van Hongkong, waar de jonken voorbij moesten komen, om in het kanaal van Formosa te geraken. Den 29sten september jl. kwamen 15 verdachte zeilen in het gezigt. De kruisers gingen met behoedzaamheid er op af, om hen van het land verwijderd te houden; doch zij begrepen de bedoeling van die manoeuvre en stuurden het ruime sop in, waar de Engelsche schepen hen niet volgden, maar jagt maakten op eene jonk die achterlijk gebleven was en eene toevlugt zocht achter eene landtong in de kleine baai van Hong-Haï. Het water was daar zoo laag, dat de schepen er niet komen konden, maar er werden sloepen uitgezet om de sloep te gaan enteren. Reeds was eene hevige kanonnade aangevangen tusschen de rooverjonk en een klein fort aan de monding der baai, dat door Chinesche krijgslieden bezet was, zoodat het gevecht niet lang zou kunnen duren en de vlugt naar zee geheel onmogelijk was. Desniettemin werden de afgezonden sloepen door een zeer levendig geweervuur ontvangen, terwijl de kanonnen de volle laag aan het fort gaven. In weerwil hiervan enterden de sloepen; een Engelsch officier sprong aan boord en werd gevolgd door zijne manschappen, die met bijlen en houwers gewapend waren; maar in denzelfden oogenblik daalde een roover, die een der aanvoerders schijnt geweest te zijn, door een luik omlaag, en eene plotselinge uitbarsting deed de jonk, de equipage die uit een 100tal mannen bestond en de enterende Engelschen, in de lucht springen. Slechts een der Chinezen van de equipage werd levend opgevischt en van hem vernam men dat het eskader, waartoe deze jonk behoorde, des morgens naar Tai-Poun was gezeild. De beide Engelsche schepen vertrokken onmiddellijk op dit berigt derwaarts, en weldra ontdekte men [illegible] in de baai van Bias, waar de zeeroovers aan wal een zeer wel voorzien arsenaal hadden. Dewijl de baai slechts een zeer naauwen ingang heeft, besloot de *Columbine* de wacht er bij te houden, onderwijl het stoomschip *Canton* de gekwetsten naar Hongkong ging brengen en de stoomboot *Fury* ontbood, die beter gewapend was en minder diep ging. Zeer spoedig kwam zij ook; den 3den october verscheen zij, beladen met bommen, schroot en congrevische vuurpijlen; zij nam de brik op sleeptouw en bragt haar met gemak midden in de baai; reeds spoedig raakte de brik echter grond en zette toen de sloepen uit, waarbij zich nog voegde de barkas van het linieschip *Hastings*, die met zeesoldaten bemand werd.

De roovervloot, bestaande uit 16 groote verdekte jonken, ten strijd gereed, en uit een nog aanzienlijker getal kleine vaartuigen, lag in eene kreek, voor eene rij hechte gebouwen, die *Chapountsaï* tot arsenaal en tevens tot bewaarplaatsen van zijnen buit gebruikte; zij opende een wel onderhouden en goed gerigt vuur op de Engelschen. De stoomboot antwoordde met het grofste geschut en bij de eerste bom die in de vloot geworpen werd, geraakte de grootste jonk in brand. [illegible] sonen aan boord van de *Fury* kwetsten; waren zij echter niet zwaar genoeg, om noemenswaardige schade aan het schip of de stoommachines te kunnen veroorzaken. Het Engelsche geschut daarentegen wierp 23ponders, die, uit hoofde van den korten afstand, soms door verscheidene jonken te gelijk drongen en aan de magazijnen [illegible] oever zelfs schade deden; nog verdere verw[illegible] werd aangerigt met twee 68ponders, die [illegible] boord bevonden, terwijl ook een onafge[illegible] vuur werd onderhouden met de welbekende [illegible] congrevische raketten. Weldra sprongen [illegible] onderscheidene jonken in de lucht en na een [illegible] drie uren had het vuur van de zijde der [illegible] opgehouden en bevond nog slechts [illegible] zich in staat om weerstand te bieden. Daarop staken de Engelsche matrozen en soldaten de nog overgeblevene vaartuigjes en de magazijnen in brand. Vele der zeeschuimers hadden landwaarts in de wijk genomen en hunne kostbaarste goederen medegevoerd.

Volgens rapport van den kommandant *Wilcox* hebben deze roovers zich met leeuwenmoed verdedigd. Bommen, schroot noch kogels, die echter vreesselijke verwoestingen onder hen aanrigtten, schenen indruk op hen te maken. Hoe fel ook de brand aan boord eener jonk mogt zijn, stelden zij alles in het werk om dien te blusschen, en wanneer de nadering der Engelsche booten hen tot wijken drong, bleven zij op eenen kleinen afstand wachten, en zoodra die booten zich verwijderden, keerden zij naar hunne vaartuigen terug, om die zooveel mogelijk te behouden.

Bij het vallen van den avond leverde het tooneel van den strijd een indrukwekkend schouwspel op. Het einde der baai scheen ééne gloeijende massa te zijn; het geknetter der brandende jonken met het ruischen van den opkomenden vloed, en van tijd tot tijd werden die fantastische geluiden afgewisseld door het in de lucht springen der kruidmagazijnen of het ontbranden der nog geladen en thans gloeijend geworden kanonnen. En bij dien vuurgloed zag men een aantal Chinezen zich in alle rigtingen bewegen om eenige overblijfselen te redden, zonder er zich om te bekommeren of eenigerlei entploffing of instorting hun leven in gevaar stelde.

Aan boord der jonken die men doorzocht alvorens dezelve in brand te steken, vond men vele Engelsche kanonnen, en ook het gedeelte kruid, dat men uit de magazijnen gehaald heeft, droeg Engelsche fabriekmerken. Men weet echter niets zekers hoe zulks in handen der zeeschuimers gekomen is; doch men vermoedt, dat zij zich meester gemaakt zullen hebben van eenige groote, uit Europa komende, schepen.

FRANKRIJK.

Parijs, 12 *jan.* In de zitting der wetgevende vergadering werd heden de transitoire wet op de onderwijzers der lagere scholen, na weinig belangrijke discussiën, met 386 tegen 223 stemmen aangenomen.

— Terwijl het ministerie en de wetgevende vergadering door het aannemen der wet op de onderwijzers der lagere scholen zegevierde, leed het in de bureaux eene nederlaag, daar het wets-ontwerp, waarbij wordt voorgesteld om de soldij der onder-officieren met 20 centimes daags te verhoogen, eenen algemeenen tegenstand ondervond, vermits door de goedkeuring van dat wets-ontwerp alleen konde verkregen worden, om den President der Republiek in het leger populariteit te doen verkrijgen.

— Er waren heden wederom allerlei geruchten nopens een *coup d'état* in omloop. Zoo verhaalde men dat 20,000 personen, en wel openbare ambtenaren, overheidspersonen, groote kapitalisten, schrijvers, officieren der nationale garde, enz. zich verbonden hadden tot het ten uitvoer leggen van een met de grondwet strijdig plan. Hieraan en aan meer andere niet minder onwaarschijnlijke geruchten wordt over het algemeen wel alle geloof ontzegd, doch het is niettemin ontegenzeggelijk, dat zij hier en daar eenigen indruk maken.

— In de munt zal eene medaille geslagen worden ter eere van den heer *de Lamartine.*

ITALIE.

Indien men geloof zou mogen hechten aan een schrijven uit Rome van 31 december, dan zou kardinaal *Lambruschini*, den 2den januari aldaar verwacht worden en zou de kommissie van kardinalen, onmiddellijk na zijne aankomst hare functiën in zijne handen nederleggen. Eindelijk stelt dit berigt de terugkomst des Pausen in gezigt, tegen den 15den of 16den dezer maand.

Volgens deze zelfde mededeeling zouden de Franschen de stad Rome ontruimen, om plaats te maken voor een ander garnisoen van 16000 man, bestaande uit 4000 man, die door den H. Vader bezoldigd worden, 6000 Spanjaarden, 2000 man pauselijke linietroepen en 4000 Napolitanen. De Franschen zouden Civita Vecchia met 6000 man bezet houden. Dit berigt vereischt natuurlijk nog allezins bevestiging.

— Een besluit van den gouverneur van Lombardije, dd. 2 januari, bepaalt, dat voortaan de lotelingen geene plaatsvervangers meer zullen mogen stellen. In tijd van vrede zullen zij [illegible] 700. [illegible] zou tusschen dit land

en Oostenrijk eene overeenkomst gesloten zijn, krachtens welke de Oostenrijkers in Toscane zullen blijven gedurende eenen onbepaalden tijd, onder verpligting van op het eerste verzoek van den groothertog, hetzelve te verlaten.

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, 12 jan. Door den minister van Binnenlandsche Zaken is vastgesteld een programma voor het examen, af te leggen door de personen, die bij het ontstaan van vacaturen, verlangen als opzigter van den waterstaat te worden in dienst gesteld, hoofdzakelijk de volgende bepalingen behelzende:

De candidaten zullen zijn Nederlanders, oud minstens twintig en hoogstens *dertig* jaar, van goed physiek gestel, onberispelijk van gedrag en genietende eene goede gezondheid.

Omtrent deze voorafgaande bepalingen leveren zij de vereischte bewijsstukken in aan de commissie tot het afnemen van het examen. Eerst daarna worden zij tot het examen toegelaten.

Het examen bevat twee afdeelingen, als:

I. de kundigheden die volstrekt worden vereischt, en

II. de kundigheden die niet volstrekt worden vereischt, doch die in aanmerking worden genomen en aanspraak op voorkeur geven.

AFDEELING I.

A. *Theoretische kundigheden.*

1. Zeer leesbaar schrijven.
2. De Nederlandsche taal.
3. Het op eene goede en verstaanbare wijze in geschrift brengen zijner gedachten, zonder grove fouten.
4. De beginselen der rekenkunde, waaronder begrepen de leer der evenredigheden of van den zoogenaamden regel van drieën, de tientallige en gewone breuken, benevens eene volledige kennis van het nieuwe stelsel van maten en gewigten en het rekenen zonder fouten.
5. De beginselen der meetkunde, bijzonderlijk het opmeten en berekenen der inhouden van begaanbare oppervlakten, van regelmatige en onregelmatige ligchamen, althans voor zooveel dit noodig is, om de kosten van te maken werken te kunnen berekenen.

B. *Practische kennis.*

1. Het maken van situatie- en van regtlijnige teekeningen betrekkelijk bouwkunstige en andere werken, naar daarvan op te geven maten, mitsgaders het in kaart brengen van opgemetene kleine opper vlakten gronds, in zooverre zulks dienstig kan zijn tot toelichting van rapporten.
2. Gemeenzame kennis der meest gebruikelijke bouwmaterialen, derzelver eigenschappen, gebreken en wijze van behandeling.
1. Kennis van de verbinding en plaatsing van bouwstoffen, zoo onderling als van onderscheidene soorten, en dus van aard-, rijs-, timmer-, metselen andere werken, en van hetgeen daarbij verder moet worden in acht genomen.
4. Gebruik van het meetkruis, van het timmermans- en metselaars-waterpas, van het zoogenaamde fleschjes-waterpas en van de gewone meetketting.

AFDEELING II.

A. *Theoretische kundigheden.*

1. Bekendheid met eene of meerdere vreemde talen.
2. Algemeene kennis der geschiedenis van Nederland, van vreemde rijken,
3. Algemeene kennis der aardrijkskunde van Nederland, van vreemde rijken.
4. De rekenkunde, bijzonderlijk de vierkants-worteltrekking, de kennis der logarithmen en van het gebruik der logarithmen- en sinustafelen,
5. De beginselen der algebra tot en met de vergelijkingen van den tweeden graad.
6. De meetkunde, voor zooveel betreft de eigenschappen der figuren, der vlakken en ligchamen, met het berekenen van de inhouden, enz.
7. De voornaamste eigenschappen der kegelsneden.
8. De hoofdformulen van de goniometrie en trigonometrie, benevens de platte-driehoeksmeting.
9. De beginselen der statica.
10. De beginselen der hydrostatica.
11. Algemeene beginselen der natuurkunde.
12. Beginselen de bouwkunde en kennis der zamenstelling van sluizen, bruggen, molens, zinkwerken, opkistingen, enz.

B. *Practische kundigheden.*

1. Bekwaamheid in een of ander handwerk, als: molenmaker, timmerman, aardewerker, rijswerker, smid, enz.
2. Verklaring en gebruik van meet-instrumenten, als: boussole, astrolabium en sextant.
3. Verklaring en gebruik van waterpas-instrumenten met luchtbelbuizen en kijkers, en van de waterpasbaken.
4. Oplossing van eenige practische vraagstukken, betrekkelijk het opmeten, verdeelen en waterpassen van terreinen.
5. Aanwijzing der middelen om de uitkomsten der practische bewerkingen op het papier over te brengen.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Het examen wordt afgelegd voor eene commissie van minstens drie leden, door den minister van Binnenlandsche Zaken te benoemen. De hoofd-ingenieur in het district, is altijd voorzitter der commissie.

De voorzitter rigt in tijds eene circulaire tot de candidaten, om ze ter bijwoning van het examen uit te noodigen.

Aan de candidaten wordt op den dag van het examen eene reeks van vragen voorgelegd, om die *schriftelijk* te beantwoorden.

De commissie overtuigt zich ook door een mondeling onderzoek, van de bekwaamheid der candidaten, in de theoretische en bijzonder in de practische kundigheden.

Nadat de commissie genoegzaam gegevens vermeent te hebben ingewonnen om over de bekwaamheid der candidaten te kunnen oordeelen, wordt een procesverbaal met bijbehoorende tabel, in den vastgestelden vorm, opgemaakt.

De commissie voegt bij het proces-verbaal zoodanige consideratien, als zij in het belang der zaak vermeent te behooren.

Zij draagt de ranglijst voor, waarnaar, volgens haar oordeel, de benoeming tot opzigter moet plaats hebben. (*Staats Ct.*)

's Hertogenbosch, 11 jan. De eerwaarde heer *A. van den Heuvel*, pastoor der parochie van St. Pieter alhier, vierde gisteren zijnen 47sten verjaardag. Eene schoone verrassing wachtte dien dag den edelen en waardigen man, die aan godsdienst en maatschappij zulke schitterende diensten bewezen heeft, door het oprigten der parochie-scholen, welke de bewondering van een ieder tot zich trekken, en door zijne onuitputtelijke zorgen voor het welzijn der armen zijner gemeente, door hun werk te verschaffen. Tegen 4 ure in den namiddag stapte aan de pastorij af Z. Exc. de heer staatsraad, gouverneur der provincie, vergezeld van den Ed. Achtbaren heer burgemeester der stad en den Ed. Gr. Achtb. heer *Victor A. van Rijckevorsel*, lid der staten. Daar werden den waardigen herder door Z. Exc. den gouverneur, onder eene allervleijendste toespraak en de mededeeling van de vereerendste brieven, zoo van Konings- en regeringswege, als van Z. D. H. mgr. den bisschop *van Emmaus*, vic. Ap. van 's Bosch, ontvangen, — de insignia der orde van den Nederlandschen Leeuw overhandigd, in het bijzijn van eenige zich op dat oogenblik ter pastorij bevindende vrienden. Men oordeele over de verrassing van den nederigen weldoener der menschen! De waardige herder werd onmiddellijk versierd met de kleine decoratie van gemelde Orde, hem door den genoemden heer *van Rijckevorsel*, ten geschenke aangeboden. De hooge bezoekers bragten nog eenigen tijd aan de pastorij door, waarna Z. Exc. de gouverneur, bij het afscheid den eerwaarden heer *van den Heuvel* nogmaals zijne vreugde te kennen gaf over den aangenamen last, welken Z. Exc. dien dag namens den Koning, te vervullen had, en het genoegen dat Z. Exc. smaakte, dat de deugden van Z. Eerw. en vooral zijne ijverige en verlichte menschlievendheid eene zoo welverdiende hulde ontvangen hadden en de hoop uitte, dat de aan Z. Eerw. betoonde onderscheiding tot navolging van zijn edel voorbeeld zoude aansporen.

De heugelijke mare was weldra door de stad verspreid en de bewijzen van sympathie en vreugde bleven niet achter. De muzijkgezelschappen *Schutters-Harmonie* en de *Harmonie de Unie* improviseerden onmiddellijk eene serenade en kwamen eerst te half negen ure, onder eenen grooten toevloed eener deelnemende menigte, den edelen herder geluk wenschen.

Hulde den braven menschenvriend, hulde der regering die op eene zoo eervolle en kiesche wijze ware deugd en verdiensten weet te beloonen! Moge onze stad en de parochie van St. Pieter zich nog lange jaren in het gelukkig bezit van den beminden pastoor *A. van den Heuvel* verblijden.

Heden morgen wappert de nationale vlag, ter eere dezer gebeurtenis, van den kerktoren van St. Pieter en uit de huizen van een aantal parochianen. (*N. Br.*)

Arnhem, 14 jan. Ll. zaturdag heeft het korps muzijkanten der schutterij bij fakkellicht eene serenade gebragt aan heeren burgemeester en wethouderen, ter gelegenheid van de benoeming van den heer en mr. *J. W. Schiff* tot wethouder dezer stad.

— Heden nacht heeft zich de Rijn bij [illegible] vast gezet.

— Eenigen tijd geleden had het navolgende voorval te Luxemburg plaats. Een fuselier van een aldaar in garnizoen liggend regement infanterie liet uit onvoorzigtigheid een thaler in het secreet der kaserne vallen. Om dien thaler te zoeken, begaf hij zich naar de gracht, waarin het secreet uitloopt en zonder aan het gevaar, waaraan hij zich blootstelde, te denken, sprong hij er in en zonk onmiddellijk. Hij wist echter spoedig weder boven te komen en riep om hulp, doch begon weder te zinken, toen een twaalfjarig meisje, *Mina Grizlee*, dat hem den weg gewezen had en hetwelk alleen zich in de nabijheid bevond, op den ringmuur ging liggen en met beide handen de boven het water uitstekende hand van den soldaat wist te vatten, die, zich daaraan krampachtig vasthoudende, den muur bereikte en zich redde. Zoodra dit voorval ter oore kwam van den gouverneur der vesting, Prins *Frederik van Pruisen*, liet hij het meisje eene gedachtenis aanbieden, haar de keuze van het geschenk overlatende. Het meisje, hoewel onbemiddeld, verzocht om een kruis [illegible], hetwelk de Prins haar met zilver beslag en zijn naamcijfer versierd, deed geworden. Bovendien heeft de Koning haar een geschenk van 100 thaler toegezonden, welke tot aan haar huwelijk of hare meerderjarigheid op rente belegd zullen worden.

— Door het departement van Binnenlandsche Zaken zijn de gouverneurs der provinciën aangeschreven, om uit iedere provincie een ambtenaar van het provinciaal bestuur aan dat departement voor zes maanden te zenden, tegen eene toelage van *f* 100 's maands en vrije reiskosten, ten einde het werk der telling van de bevolking te helpen in orde brengen.

Staat der Rivieren in Gelderland enz.

Rapport van 13 januari.

Boven-Rijn.

9 jan. 4 uur n. m. te Oberwesel 5 vt. 2 dm.; gevallen 2 R. d. — Minder drijfijs dan vroeger.

10 jan., 6 uur n. m., te Coblenz 6 vt. 6 dm. — Op den Rijn en Moesel weinig drijfijs.

11 jan., 7½ uur v. m., te Keulen 5 vt. 11 dm. — Weinig drijfijs.

11 jan., 6 uur v. m., te Dusseldorp 5 vt. 7 dm.; gevallen 4½ R. dm. — Minder drijfijs dan vroeger.

11 jan., 7 uur v. m., te Wesel 3 vt. 4 dm.; gevallen 4 R. dm. — Drijfijs.

Waal.

12 jan., 8 uur v. m., te Nijmegen 2,54 el; gevallen 8 N. dm. — Drijfijs over ¼ der breedte.

11 jan., 8 uur v. m., te Bommel 0.49 el, gewassen 6 N. dm. — Minder drijfijs dan den 10den.

9 jan., 8 uur v. m., te Werkendam 1.10 el (laag water). — De Merwede, het Noordendiep en het Steurgat, overdekt met drijfijs. In de Bakkenkil weinig drijfijs.

Neder-Rijn en Lek.

13 jan., 8 uur v. m., te Arnhem 0.61 el; gevallen 14 N. dm. — Drijfijs over ¼ der breedte.

13 jan., 8 uur v. m., te Vreeswijk 3,96 el onder nul of het noodpeil; gewassen 11 N. dm. — Het ijs zet zich vast.

IJssel.

10 jan., 8 uur v. m., te Deventer 1.43 el; gevallen 12 N. dm. } Het ijs vast.

11 jan., 8 uur v. m., te Katerveer 1.05 el; gevallen 10 N. dm.

10 jan., 8 uur v. m., te Kampen 1.52 el; gevallen 6 N. dm.

Maas.

10 jan., 8 uur v. m., te Grave 7.51 el; gewassen 1 N. dm. — Drijfijs over ¼ der breedte.

10 jan., 8 uur v. m., te Heusden 2.51 el; gewassen 3 N. dm. — Drijfijs.

9 jan., 8 uur v. m., te Woudrichem 1.72 el (laag water); gewassen 1 N. dm. — Veel drijfijs.

Mengelwerk.

Varia.

's Gravenhage, januari.

DE TAAK DES NIEUWEN JAARS.

1848 was een jaar van gelukten aanval; 1849 een jaar van gelukte verdediging; wat het eerste namens de revolutie bemagtigde, heeft het laatste gedeeltelijk herwonnen in naam van het gezag; het eerste was een jaar van zegevierend geweld, het laatste een jaar van terugkeerend regt en onvermijdelijke boete. De zaak van vrijheid en vooruitgang was eensklaps geschonden geworden van al wat de veiligheid en de waardigheid van maatschappij en regering daarstelt; laat ons hopen dat, bij het hervatten van hun wettig gezag, de regeerders der wereld hunne oude schuld aan de zaak van vrijheid en vooruitgang niet zullen vergeten. Want werd Europa door militaire magt bevrijd van de gevaren, die alle orde en maatschappij bedreigden, zoo is het niettemin waar, dat de middelen welke het euvel keerden, ontoereikend zijn om den waren vrede en de tevredenheid aan verschillende klassen en beroerde natiën te hergeven. Voor de wezenlijke verbetering der wereld moet er thans naar andere bronnen, dan militaire magt, worden omgezien. In de eeuw waarin wij leven, zijn de verstandelijke vooruitgang, de gemakkelijkheid van verkeer, de invloed der openbare meening zoo groot [illegible], tenzij de kracht der regering zich innig vereenzelvige met de kracht der natie, geen gouvernement gezegd kan worden ware sterkte te bezitten, geene natie vaste instellingen. Deze eenzelvigheid tusschen den heerschenden geest van een volk en zijne regering kan onder zeer verschillende politieke vormen bestaan; zij bestaat in Engeland, waar het gouvernement het uitvloeisel is van de meeningen en der verkiezingen eener vrije natie; zij bestaat in Rusland, waar een autokraat in zijn eigen persoon de populaire gevoelens en bijgeloovigheden van een ontzaggelijk rijk, in het schemerlicht der beschaving, vertegenwoordigt. Met die innige gemeenschap van volk en staat is er vrede binnen'slands en klem naar buiten — zonder dezelve is er geene van beide. De krachten, die den staat bij magte kunnen stellen om zijnen wil aan zijne onderdanen op te leggen, mogen toereikend zijn om de neigingen tot opstand te knotten, doch zij kunnen die kernigheid niet vervangen, die haren oorsprong vindt in vertrouwen en eendragt. Beschouwen wij, met de overtuiging daarvan, den toestand dier Europesche staten, welke de gisting der jongste revolutie doorstonden, zoo zullen wij ontwaren dat hunne huidige

uitgeputte en haggelijkste gesteldheid hoofdzakelijk voortvloeit uit het gebrek aan opregtheid en eenstemmigheid tusschen hunne regenten en hunne bevolking. In Frankrijk valt het niet te miskennen, dat de schreeuwendste uitspattingen van regeringloosheid en oproer gedempt zijn; dat het bestuur van LODEWIJK NAPOLEON zich verdienstelijk heeft gemaakt in de vervulling eener zeer moeijelijke taak; dat er een rustpunt gevonden is, en dat er een vlot is gemaakt van het wrak van een groot Koningrijk. Maar gelooft iemand dat de Fransche natie daarom verzoend is met de Republiek, welke zij beschouwt als de bron harer rampen, het merk eener onverdragelijke vernedering? Kan de regering van een volk, hetwelk hartstogtelijk hangt aan alles wat zijne ijdelheid en zijn vernuft streelt, worden gevoerd door praktische uitsluiting van welsprekendheid, intellectueele voldoening en eerzucht? Kortom, is er iemand tevreden met het bouwsel, hetwelk uit de ruïnen van het juli-gesticht werd opgetrokken, buiten den wensch of de wezenlijke toestemming der natie?

Zoo weinig is er 't welk den aanwezigen regeringsvorm bij de Franschen aanbeveelt, dat er reden zou kunnen bestaan om te vreezen dat zij de kleine hoeveelheid van vrijheid, welke dezelve hun nog heeft gelaten, zouden willen verruilen tegen eenen staat van zaken meer overeenkomstig met hunne wenschen. Evenwel moeten zij zich voor het oogenblik zelfs daarvan onthouden; niemand heeft het vermogen de naaste metamorphose te bespoedigen of te voorzien; echter kon eene verandering van wind ze bewerkstelligen. In Duitschland is de zedelijke toestand der natie nog verdeelder dan in Frankrijk, en bestaat er nog minder uitzigt op volledig herstel. Tusschen de souvereinen en de bevolkingen, tusschen de verschillende strekkingen der staten en hunne natuurlijke ambitie, tusschen het voormalige en de revolutie, bestaat er eene worsteling, die geschorst is geworden, maar niet besloten werd, door wat er ook voorviel. In onderscheiden gedeelten des — gelijk het een jaar geleden heette, Duitschen rijks, in Wurtemberg, in Baden, in Saksen, is het misverstand ten toppunt gestegen, zoodat het beste argument voor de aanwending van een sterk centraal bewind daarin bestaat, dat de erfelijke souvereinen het vertrouwen en de genegenheid hunner onderdanen volstrekt hebben verloren, en alleen de grootschheid en kracht van een nationaal Duitsch bewind de volksklassen tot onderwerping, trouw en wettigen zin terug brengen kan. Van daar de gedeeltelijke toestemming die er aan de plannen van het Pruisische hof werd gegeven; van daar het gewigt 't welk er aan een Erfurter parlement werd gehecht. Wij hopen dat die vergadering, wier eerlange bijeenkomst verwacht wordt, eene wezenlij- … mag verdienen en erlangen moge dan hare voorganger te Frankfort; maar wij kunnen de oogen niet sluiten voor het feit, dat sommige der vraagstukken die vermoedelijk ter beraadslaging zullen komen, onoplosbaar schijnen, en dat niets minder dan een volledig slagen haar tot den trap van invloed kan verheffen, waarop men zou wenschen haar te zien. Wijders wordt er beweerd dat de Oostenrijksche regering besloten heeft werkelijk de proeve te nemen van het groote stel harer provinciale en rijks constitutiën. Er wordt beweerd dat zij in verschillende opzigten zoo liberaal, om niet te zeggen zoo democratisch is, als men er eene te Weenen kan vinden; wat echter geenszins werd bevestigd door het eigendunkelijk verbod van een der beste Oostenrijksche dagbladen *die Presse*. De heer BACK, de minister van Binnenlandsche Zaken, is een man der revolutie; de heer VON BRUCK, de minister van Koophandel, staat bekend als vijand van handelsbeperkingen; de graaf LEO THUN, de minister van Openbaar Onderwijs, geldt voor een hervormer uit de vrijzinnigste en meest praktische school; de heer VON SCHMERLING is wel bekend door zijne verrigtingen te Frankfort. Het doel dier mannen, zoo lang zij aan het bewind blijven, moet zijn … hervormingen in te voeren. De Oostenrijksche regering — heeft het — heeft hare schepen verbrand; het denkbeeld om terug te keeren tot de misbruiken en oudheden van METTERNICH's tijd, is volstrekt onbestaanbaar, en wordt allerminst door de huidige ministers gekoesterd. Wat daarvan zij, de taak die hen wacht is allerbezwaarlijkst, en de uitslag twijfelachtig. In Italië worden er soortgelijke proeven genomen, niet zonder waarschijnlijkheid van slagen in Piemont, terwijl er misschien te Rome eenige hervormingen zullen worden ondernomen. Desniettemin zal de materiëele veiligheid der Italiaansche steden nog lang van vreemde bezetting afhangen. De uitkomst dier feiten, derhalve, is, dat de onmiddellijke toeleg der staten van Europa, op dit oogenblik zijn moet, partij te trekken van de verademing, welke hunne krijgsmagt hun heeft verschaft, en zoo mogelijk, instellingen te beramen die tot de bevrediging en de veiligheid van alle klassen der maatschappij kunnen leiden. De uitslag zal grootendeels afhangen van het gedrag der bevolkingen zelve. Want het is bezwaarlijk te gelooven dat sommige der staatsmannen, die thans het bewind in het centraal Europa voeren, sterk wegloopen met absolute regering. Zij weten, dat dezelve met den aard onzer zeden strijdt en op zekere oogenblikken af te wankelen is. Hunne eigen voorkeur en eerzucht strekken naar eenen meer populairen regeringsvorm. Om eene schitterende bladzijde in de geschiedenis des menschdoms te beslaan, om den roem hunner respective landen te verhoogen en den toestand hunner medeburgers te verbeteren, behoeven zij een gezag 't welk zeer verschillend is van de tucht des dril-sergeants en de voorzorgen des cipiers. Doch het moet thans blijken of die bevolkingen van Europa dien stap van verstandelijke ontwikkeling, bedrijvigheid en gezond verstand hebben bereikt, waarop alleen zulke diensten van haar kunnen worden verwacht. Wij willen niet stilstaan bij de laatste overstrooming die de sluizen deed barsten en waarvoor wij reeds lang hadden gewaarschuwd. Men kan thans weder op droogen grond bouwen, en hij zou zeker wel een slechte bouwmeester wezen, die niet mogt willen pogen het gebouw op den breeden en stevigen grondslag van nationale medewerking te vestigen. Het zou dus schijnen dat, gelijk 1848 een jaar van revolutie, en 1849 een jaar van repressie was, 1850 bestemd is tot invoering van instellingen, geschikt om billijke vorderingen en wenschen te bevredigen, zonder opoffering van regten die evenzeer noodwendig zijn voor de veiligheid van alle klassen. Wij ontveinzen ons de nadeelige kansen niet, waarop deze pogingen schipbreuk kunnen lijden; er kunnen teleurstellingen ontstaan uit de onopregtheid of heerschzucht van vorsten, en er kunnen teleurstellingen ontspruiten uit de buitensporigheid en aanmatiging van volksleiders. Het beoogde zou kunnen falen uit een verward verlangen om de instellingen van vreemde natiën over te nemen, of ook uit eenen uitsluitenden geest van nationalen naijver. Maar zooveel is zeker, dat men nergens slagen kan zonder eene aanhoudende opoffering van bijzondere belangen aan het algemeene welzijn. Meer dan waarschijnlijk is het, dat in sommige der bedoelde gevallen de mislukking der verwachte uitkomst volledig genoeg worde, om verbitterde natiën tot andere en meer verschillende berekeningen te drijven; en wij ontwaren met leedwezen dat de zaden van vrijheid nog eerder wortel schieten in de schaduw van despotische regering dan op de baren van volksbeweging. Doch het is de pligt van ieder eerlijk man niets te verzuimen wat strekken kan ter verbetering van den politischen en maatschappelijken toestand zijns lands; en terwijl wij ons meer dan ooit verwonderen mogen over de duistere en ondoorgrondbare wegen waarop de Voorzienigheid de lotgevallen der natiën leidt, is het genoeg voor elk onzer, hier en elders in Europa, hand aan het werk te kunnen slaan ter bevordering der taak van het nieuwe jaar.

———

Het valt niet te miskennen dat, voor Nederland, dit jaar zich onder veel gunstiger voorteekenen opent dan het vorige. Terwijl in de aangrenzende landen de gemoederen aanmerkelijk zijn bekoeld en er althans geene oogenblikkelijke stoornis van rust of vrede in uitzigt staat, zien wij onze inwendige gesteldheid omgeven met waarborgen van verbetering, gelijk wij er vroeger nog nimmer bekwamen. De man van wiens doorzigt, kunde en energie men, met grond, het meest verwachtte, heeft het ministerie aanvaard, omringd door ambtgenooten, die hem voldoende schenen ter gezamenlijke bejaging der zoo lang en zoo algemeen gewenschte, der zoo dringend noodzakelijke hervorming en bevestiging van ons staatswezen. Onverschillig omtrent de personen die bestuurden, beoogden wij, gelijk het publiek, altoos slechts verlichter, onpartijdiger, doeltreffender maatregelen van bestuur, zuiniger staatsdienst, ijveriger toeleg op het uitbreiden der bronnen van algemeene welvaart; eerlijker keuze der ambtenaren die daartoe moesten medewerken. Heeft het nieuwe bewind, in de twee maanden die sints zijne optreding verliepen, nog geene aanmerkelijke bezuinigingen of verbeteringen ingevoerd, zoo mag niet worden vergeten dat deszelfs leden zich eerst eenigermate bekend te maken hadden met den loop der zaken aan hun departement, voorzien moesten in de vorderingen van den dag, en de staats-begrooting voor het op handen zijnde jaar aan de Staten-Generaal voor te dragen hadden. Dit is thans geschied en afgeloopen; en de overgroote meerderheid, waarmede beide Kamers, na de door de ministers gegevene … lende begrootingen … is voorzeker even geschikt om het nieuwe gouvernement den wenschelijksten steun te waarborgen, ingeval het aan zijne beloften beantwoordt, als om het den ernstigsten tegenstand te doen verwachten, bijaldien het, onverhoopt, even als alle vroegere kabinetten, de volvoering der maatregelen, welke thans door de groote meerderheid der vertegenwoordiging zoo wel als door de groote meerderheid der natie, volstrekt noodzakelijk worden gekeurd, mogt willen verijdelen of vertragen.

Even als bij voorgaande ministers, zullen ook bij de huidige, persoonlijke belangen en gevoelens, die zich noch in de Kamers, noch in de dagbladen lucht durfden geven, pogen zich onder's hands te doen gelden. Tegen de beoogde verbeteringen en beraamde reorganisatiën zal men hun »vertrouwelijk," »gemoedelijk" duizenderlei bezwaren opperen en aan het hart drukken. Doelmatige bezuiniging zal als »ontmoediging" worden voorgesteld; afgeleefde, vadsige staatsdienaren zullen als »verdienstelijke grijsaards," als mannen van »rijpe ervaring" en »beproefde trouw" worden voorgesteld. Tegen anderen, tegen politische tegenstanders, … Vleermuizenzin en die den weg voor het nieuwe gouvernement hielpen banen, zal in het geheim worden gekuipt, gestookt, vuige laster te baat worden genomen. Op de schroomvalligheid, de menschenvrees der nieuwe ministers zal worden gewerkt. Men zal hen doen huiveren voor het getal »vijanden," 't welk hun de aanstelling der (bij Behoud en Vleermuizenzin) zoo zeer gehaatte personen maken zou; voor het »slechte voorbeeld," 't welk zoodanige aanstelling (aan morele onafhankelijkheid) zou geven. Mogten dan, gelijk voorgaande ministers, huidige, op hun nieuw standpunt, zich door voorgespiegelde spooksels laten afschrikken; mogten zij, gelijk voorgaande, hunne natuurlijke bondgenooten verloochenen, ten believe hunner vermoede vijanden; mogten zij voor »slechte voorbeelden" gaan houden wat ter omstooting van wanbestuur doelmatig, en, uit het oogpunt van vaderlandsliefde beschouwd, lofwaardig was, dan zouden zij, even als de voorgaande, niets dan valsche ondersteuning, geveinsde medewerking vinden; totdat zij, meer en meer van den aanvankelijk gekozen weg afgeleid, en op doolpaden gevoerd, even als hunne voorgangers, zich eindelijk geheel verlaten zouden zien van hunne voormalige partij en geruggesteund alleenlijk door hunne vroegere tegenstanders, die zoo onder het vaandel van Behoud als onder dat van Britsche Leest of Burgerlijke Zin, herhaaldelijk door de natie en hare vertegenwoordigers in het stof werden getreden.

Of er reeds eenige grond bestaat om de voormelde eventualiteit te duchten, dit zouden wij niet kunnen verzekeren; doch er zijn ons, van sommige der nieuwe ministers, reeds zonderlinge uitdrukkingen, wonderlijke aanmerkingen overgebragt, die geenszins zouden getuigen dat zij ten volle beseften, *waaraan* zij hunne benoeming te danken hadden en *waartoe* die strekken moest. Welligt werden er zekere gezegden onjuist opgevat of overgeleverd, anders zou men zich geneigd gevoelen de betrokkenen opmerkzaam te maken op de opkomst en den ondergang van het vorig kabinet. Zij zullen zich nog wel exemplaren kunnen verschaffen der dagbladen waarin de benoeming der heeren DONKER CURTIUS, DE KEMPENAER enz. met jubel werd begroet, en zij zullen hun geheugen niet eens behoeven in te spannen, om te weten, wat er van die populariteit geworden is, hoe snel de afkeuring der *Arnhemsche Courant* door die der andere bladen gevolgd werd. Nogtans bezaten die heeren zeker wel zoo veel *aureole* als de meeste hunner huidige plaatsvervangers. Hoe zouden dezen dus kunnen meenen, bij gelijke handelwijze, gelijk lot te kunnen ontgaan? Hoe zouden zij zich kunnen laten begoochelen omtrent de redenen van den hun toegebragten onderstand? Hoe zouden zij den bijval des publieks, der pers, der Kamers als aan hunne *personen* geïnféodeerd kunnen beschouwen? Hoe zouden zij kunnen voorbijzien, dat bijaldien zij niet aan de door hen vroeger geuite gevoelens en later verklaarde voornemens beantwoorden mogten, publieke opinie en pers en Kamers zich aldra tegen hen, even als tegen hunne apostatische voorgangers, zouden keeren?

Doch wij blijven hopen, wij blijven vertrouwen, dat geene zelfverblinding, dat geene verloochening van vroegere overtuigingen en gevoelens, dat geene lafhartigheid leden van het tegenwoordig gouvernement hunne taak en hunne natuurlijke medewerkers uit het oog zullen doen verliezen, gelijk zulks het geval was met zoo vele, thans jammerlijk uitgefloten, leden van vorige kabinetten.

Maar zorgvuldig hoede men zich dan ook voor allen schijn van trouweloosheid, van vrees, van weifeling, van traagheid; verraderlijken, brozen bijstand afgewezen; ijverig de netelige, maar eervolle taak aanvaard, en krachtig doorgezet, met medewerkers van dezelfde overtuiging en denzelfden zin.

De meeste departementen van algemeen bestuur zouden — het werd beloofd — worden gereorganiseerd; welnu, het geschiede; het gepaste oogenblik is daar; het nieuwe jaar is aangevangen. Waarom langer gedraald, langer verschoven? … is er nog verrigt, uitgezonderd — wij willen het gaarne erkennen — door den minister van Financiën, die, zijn droevig stelsel van briefportmonopolie daargelaten, belangrijke en zorgvuldig uitgewerkte ontwerpen heeft geleverd, waarin men een juist besef der vorderingen van den tijd waardeert. De minister van Binnenlandsche Zaken heeft mede teeken van leven gegeven en doen bemerken, dat het ros eenen ruiter had, terwijl eene betreurenswaardige langdurige ziekte hem tot nog toe niet veroorloofd meer te doen. Doch van de ministers van Justitie, van Oorlog, van Buitenlandsche Zaken (1) heeft men nog niets gezien; en nogtans werden in beide Kamers de meeste bezwaren tegen de uitgaven dier diensten geopperd. Tegenover de veelvuldige aanmerkingen die, sints zoo langen tijd, op de buitensporige bezoldiging van sommige onzer diplomatische agenten werden geopperd, en die zoo bij het onderzoek der begrooting in de afdeelingen, als bij de openbare beraadslagingen in de Kamers, werden herhaald en aangedrongen, baart het verwondering dat men, bij den

(1) De voorstellen, namelijk, betrekkelijk … anderingen in de …

aanvang des nieuwen jaars, nog van geene verminderingen hoort, en niets verneemt van de, door den minister zelven, aangekondigde herstelling van eenige, vooral voor onzen handel, zeer belangrijke zendingen. Ware het dan niet doelmatig dat een en ander plaats grepe met den aanvang des nieuwen jaars? Is het niet tijd, dat er *eindelijk* eens iets worde *verrigt*, *volvoerd*? *Hora ruit!* 'T was een staatsman, een regtsgeleerde, een diplomaat, die het zeide. *Hora ruit!* Handen dus aan het werk.

Advertentiën.

Heden overleed alhier, na tijdig voorzien te zijn van de H. Sacramenten der Roomsch Catholijke Kerk, tot bittere droefheid zijner Echtgenoote, de Heer *MARTINUS WERSON*, in den gezegenden ouderdom van ruim zestig jaren, na een geduldig lijden van vijftien weken, diep betreurd door zijne nagelatene Weduwe, Familie en Bekenden.

ARNHEM, den 5den Januarij 1850.

A. C. MOLMANS,
Wed. *M. WERSON.*

De STUCADOORS-AFFAIRE, *door haar met eenen bekwamen Knecht blijvende continueren, beveelt zij zich verder in de protectie harer begunstigers.*

Den 7den Januarij 1850 overleed te DIDAM, in den ouderdom van 36 jaren, de Hoogwelgeboren Vrouwe BARONES VAN VOORST TOT VOORST, geb. DE NERÉE TOT BABBERICH.

Heden overleed tot onze diepe droefheid onze waarde Moeder *PETRONELLA VAN ZADELHOFF*, Weduwe den Heer *OTTO MEULENBURGH*, in den ouderdom van ruim vier en zeventig jaren.

ARNHEM, den 10den Januarij 1850

G. KETS.
A. KETS.
Geb. *DE RIDDER.*

† † † BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER STAD *ARNHEM*, herinneren bij deze de eigenaren van bijzondere graven op de algemeene begraafplaats te dezer Stede, dat ingevolge Art. 15 van het Reglement en Tarief op de begraving van lijken, enz. d. d. 22 December 1828, No. 1, vóór of op den 1sten April 1850 het verschuldigde wegens het onderhoud en ophooging der begraafplaats om de zeven Jaren moet betaald worden, en dat bij verzuim of nalatigheid aan deze betaling, zulks schadelijke gevolgen voor hunne eigendommen naar zich sleept weshalven Burgemeester en Wethouderen de belanghebbenden uitnoodigen zich van hunne verpligtingen binnen opgemelden tijd te kwijten.

Arnhem, den 6den November 1849.

Burgemeester en Wethouderen voornoemd.
VAN PALLANDT.
Ter Ordonnantie,
VAN HASSELT.

PROVINCIE GELDERLAND.

Openbare

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 1sten Februarij 1850, des middags om twaalf uur, zal, op het Gouvernements-gebouw te *Arnhem*, worden overgegaan tot de openbare aanbesteding, bij inschrijving en opbod, van het ONDERHOUDEN:

1o. *Van de provinciale* WATERSTAATS-WERKEN *op de rivier* de Berkel, *gedurende het jaar* 1850.

2o. *Van den* GRINDWEG, *aanvangende bij de* Oostveensche Brug *nabij* Zutphen *en eindigende aan het begin der avenue, leidende naar den Huize* de Voorst, *gedurende drie jaren, ingaande 1 Januarij* 1850 *en eindigende 31 December* 1852.

De bestekken en de voorwaarden zullen ter lezing liggen op het Gouvernements-gebouw te *Arnhem* en op zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken ter lezing gelegd worden.

Nadere informatiën zullen te bekomen zijn bij den Heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in deze provincie, te *Arnhem*.

Arnhem, den 3den Januarij 1850.

De Gedeputeerde Staten der Provincie *Gelderland*,
SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE.
Ter ordonnantie van dezelve.
De Griffier der Staten,
L. A. J. W. SLOET.

Ten gevolge van kwitering der Affaire, zijn Eigenaren van meening, ten overstaan van Mr. *W. H. TAAIJ*, Notaris te *Arnhem*, en ten huize van de Weduwe *J. P. FLORISSEN*, aan de Steenstraat aldaar, op Donderdag den 17den Januarij 1850, bij inzet te veilen, en veertien dagen daarna, op Donderdag den 31sten dier maand, bij toeslag, telkens des avonds om 6 uur, te verkoopen, hetzij in 2 percelen, hetzij in massa:

Een ruim, hecht en sterk en door stand en ligging tot velerlei bedrijf bijzonder gunstig gelegen HUIS en ERF, te *Arnhem*, in de Roggestraat Wijk E No. 262, waarin ongeveer eene Eeuw onafgebroken en met goed gevolg de Grutterij is en thans nog wordt uitgeoefend, bevattende, behalve ruim VOOR- of WINKELHUIS en KANTOOR, zeven BENEDEN en BOVENKAMERS, groote KOORN- en DROOGZOLDERS, ruime KEUKEN en KELDER, OPENPLAATS met WELWATERSPOMP, en verdere GEMAKKEN; en eindelijk een daaraan gelegen en in de Walstraat uitkomend HUIS met G RUTMOLEN, PAARDENSTAL en twee ruime ZOLDERS daarboven, Wijk E No. Ne. 260.

Alles in eigen gebruik, te aanvaarden 1 Mei 1850.

Ten overstaan van Mr. *W. H. TAAIJ*, Notaris te *Arnhem*, en ten huize van Mejufvr. de Wed. *J. P. FLORISSEN*, aan de Steenstraat aldaar, zal op 31 Januarij en 14 Februarij 1850, telkens des avonds om 7 ure, bij inzet geveild en bij toeslag verkocht worden:

1o. Een goed ter nering staand HUIS en ERF te *Arnhem*, aan de Beekstraat, op den Hoek der Valepoort, met zeven WONINGEN en eene STAL, daaraan en achter, naast elkander gelegen in de Valepoort, Wijk F. No. 167 tot en met 176.

Het geheel is om deszelfs ruimte en ligging bijzonder geschikt tot het aanleggen van Magazijn, Fabriek en dergelijke.

2o. Een GEBOUW, bestaande uit vijf bijna nieuwe HUISJES, *de Vijf Zinnen* genaamd, naast elkander gelegen onder *Arnhem*, aan den Ouden Utrechtschen Weg, Wijk G. No. 61 tot 65.

Deze Goederen zullen mede in onderscheidene Kavelingen worden geveild en zijn spoedig te aanvaarden.

Te Huur of te Koop

WORDT GEVRAAGD in de Provincie *Gelderland*, liefst in de nabijheid van *Arnhem*, *Nijmegen* of *Wageningen* een BUITENTJE, met Logeabel HUIS van 5 à 6 KAMERS, STALLING voor een of twee Paarden en TUIN of een stukje LAND. — [illegible] Bureau *Arnhemsche Courant*.

TE HUUR voor *f* 200 à *f* 300, tegen 1o. Mei 1850: Een goed gebouwd, zeer droog HUIS met verschillende VERTREKKEN, groote KEUKEN met WELWATERPOMP, zeer ruime KELDER, geschikte ruimte voor KOETSHUIS en STALLING voor twee PAARDEN, benevens een met fijne en andere VRUCHTBOOMEN beplanten TUIN, gelegen aan den Straatweg van *Brummen* naar *Dieren*, op 10 minuten afstands van eerstgenoemd Dorp en in de onmiddellijke nabijheid van Landgoederen, waarop de Wandeling vrij is. — Te bevragen bij den Notaris *VAN ITTERSUM* te *Brummen*. *Brieven franco.*

Men verlangt tegen Mei, in de Provincie *Friesland*, als KOETSIER een persoon, van de Hervormde Godsdienst, om de 30 jaren oud, goed kunnende rijden en met paarden omgaan, bekend met de huisdienst, voorzien van getuigenissen van goed gedrag, zedelijkheid, eerlijkheid en *bekwaamheid*. — Zij, die niet *minstens* twee jaren als zoodanig in ééne dienst gediend hebben, kunnen in geene aanmerking komen. — Men adressere zich, onder Lett. B. S., aan het Postkantoor te *Heerenveen*. — *Brieven franco.*

TYZACK'S SCHEERMESSEN.

Met deze MESSEN scheert men zich gemakkelijker en zuiverder dan met alle anderen; zij zijn uitnemend fijn en scherp, behoeven nooit geslepen te worden, behouden altijd hunne fijne, zachte snee en behoeven geene andere oppassing dan het van tijd tot tijd aftrekken op eenen zachten Riem.

Wij kunnen ze met vertrouwen aanbevelen en geven ze ook af om te proberen.

Amsterdam, Verkoophuis.	Nijmegen, *E. B. v. Eldik.*
Arnhem, *G. J. Grevengoed.*	» *C. H. Seeger.*
Apeldoorn, *Bruno Tideman.*	» *Gebrs. Swemmelaar.*
Deventer, *B. H. Tikkel.*	Utrecht, *Ferd. Meijer.*
Gorcum, *H. Bodery.*	Wageningen, *W. J. Tibout.*
Harderwijk, Wed. *G. Tijhoff.*	Zwolle, *A. A. v. d. Kolk.*
Kampen, Jufvrouw *M. Vooght.*	Zutphen, *Y. D. Uilderink.*

† † † COMMISSARISSEN TOT DEN STRAATWEG VAN *ARNHEM* TOT AAN DE BRUG VAN *BAVOORT* adverteren dat de COUPONS van de AANDEELEN in voornoemden Straatweg, verschenen den 1sten Januarij 1850, van af heden ten Kantore van de Heeren *VAN RANZOW & COMP* te *Arnhem* en ten Kantore van de *Associatie-Kassa*, te *Amsterdam*, met NEGENTIEN GULDEN, zullen betaald worden.

⁎ Bij den Boekverkooper *JOHANNES MULLER*, te *Amsterdam*, is verschenen:

BOOT, J. C. G., Latijnsche Syntaxis, volgens de Spraakleer van MADVIG bewerkt. 1850. gr. 12mo. . . . . *f* 00.80.

Verder:

BOOT, J. C. G., Latijnsche Vormleer, volgens de Spraakleer van MADVIG bewerkt. 1847. gr. 12mo. . . . . » 00.80.

BROUWER, P. VAN LIMBURG, Overzigt van de Geschiedenis der allegorische uitlegging v. d. Grieksche Mythologie. Gelezen in de Vergadering der 3de Klasse van het Kon. Ned. Instituut, 10 Oct. 1842 en 30 Jan. 1843. gr. 8o. . . . . . . » 1.10.

CORVEY, H. A., Anweisung zum möglichst richtigen Gebrauche der Zeichensetzung oder Interpunktion für Niederl. Lehranstalten und für Diejenigen, welche sich selbst, ohne Lehrer, in derselben unterrichten und üben wollen. 1847. gr. 8o. . *f* 0.50.

CRUSIUS, G. CH., Grieksch-Nederduitsch Woordenboek voor de Gedichten van HOMERUS, benevens eene verklaring der moeijelijke plaatsen, der gebruiken en instellingen van het helden-tijdvak. Voor Nederl. scholen bewerkt door HR. POL. 1837. gr. 8o. . . . . *f* 5.40.

GERICKE, J. F. C., Javaansch-Nederduitsch Woordenboek, op last en in dienst van het Nederlandsch Bijbelgenootschap zamengesteld, uitgegeven op uitnoodiging van het Nederlandsch Gouvernement en vermeerderd en verbeterd door T. ROORDA, 1847, gr. 8o. gecartonneerd . . . . . . *f* 22.90

GROOT, A. D. CORNETS DE, Javaansche Spraakkunst, uitgegeven in naam en op verzoek van het Bataviasche Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, door J. F. C. GERICKE; tweede verbeterde en vermeerderde uitgaaf, gevolgd door een Leesboek tot oefening in de Javaansche taal, verzameld en uitgegeven door J. F. C. GERICKE; op nieuw uitgegeven en voorzien van een nieuw Woordenboek, door T. ROORDA. 1843. gr. 8o. . . . . *f* 7.80

Handleiding tot de Studie der Oudheid, door J. C. SPAKLER en J. HEEMSKERK, Az. Dl. I. (Inleiding, Taalkunde, Kritiek en Uitlegkunde, Geschiedenis der oude Letterk.) 1843. gr. 8o. *f* 4.60.

Ook onder den titel:

LETTERKUNDE der Grieken en Romeinen, door J. C. SPAKLER en J. HEEMSKERK Az., 1843, gr. 8o. . . . . *f* 4.60

JAARSVELDT, J. v., Handleiding tot het eerste onderwijs in de Hoogduitsche taal, voor de Nederl. jeugd, 1847, gr. 8o. . . . . . . *f* 0.80

JAARSVELDT, J. v., beoefenende en vergelijkende Hoogduitsche Spraakkunst, ten gebruike van Nederlanders, 1841, gr. 8o. . . . . . *f* 1.60

JAARSVELDT, J. v., theoret. pract. u. vergleich. Holländische Sprachlehre für Deutsche, zum Gebrauch in Schulen und für den Selbstunterricht, 1838, gr. 8o. . . . . *f* 1.80

MADVIG, J. N., Latijnsche Spraakleer voor scholen, voor Nederlanders bewerkt door J. C. G. BOOT, tweede verbeterde uitgaaf, 1848, gr 8o. . *f* 3.15

POL, H, Algem. Geschiedenis, ten dienste van scholen en huisselijk onderwijs, 1841—1842, 3 deelen, gr. 8o. . . . . *f* 8.45

Ook onder de afzonderlijke titels:

Geschiedenis der oude Volken en Staten. 1841, gr. 8o. . . . . *f* 2.25

Geschiedenis der Middeleeuwen 1841. gr. 8o. » 2.45

——— der Volken en Staten van den nieuwen tijd. 1842. gr. 8o. . . . . *f* 3.75

TEX, C. A. DEN, Encyclopaedia jurisprudentiae. In usum lectionum Academicarum. 1839. 8o maj. . . . . *f* 5.75

Marktprijzen.

DEVENTER, 11 januari.

Tarwe hoewel ruim aangevoerd, vond meerendeel genegene koopers, en ruimde vooral de beste en droogste partijtjes vlug op, naar kwaliteit is besteed *f* 6.75 à 7.50. — Ook van *Rogge* was de aanvoer vrij aanzienlijk, de beste soorten vonden grage, en de mindere trage koopers; naar deugd is besteed *f* 3.70 à 4.00 terwijl voor jarige 25 à 40 cent minder wierd betaald. — *Boekweit* met matigen aanvoer werd afgezet van *f* 4.00 tot 4.40 naar kwaliteit. *Garst* *f* 3.00 à 3.20. — *Haver* *f* 2.80 à 3.00. *Boonen* *f* 3.90 à 4.10. — *Grauwe Erwten* *f* 4.50. *Boter*: 1. soort *f* 12.50 à 13.00. 2. soort *f* 9.75 à 11.25. — *Aardappelen*: *f* 0.90 à 1.20, puik best *f* 1.50 het mud. Ter markt ongeveer 10 mud.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 14 jan. 1 El 3 Palm 5 Duim; gew. 74 D. gev. 0 [illegible]

De prijs dezer courant is *f* 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels *f* 1.[illegible] en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.